

Arbeidsmarktflits

Kansengroepen grijpen hun kans

3 October 2006

In 2005 was gemiddeld 64,9% van de Vlaamse bevolking tussen 15 en 64 jaar aan het werk. Dat is een stijging tegenover 2004 toen de werkzaamheidsgraad 64,3% bedroeg. Opvallend is dat vooral de kansengroepen een vooruitgang boekten. We overlopen de belangrijkste trends.

Vrouwen gaan door

Terwijl mannen een status quo lieten optekenen, nam de werkzaamheid bij de vrouwen sterk toe. Hierdoor is de kloof tussen mannen en vrouwen weer een beetje verkleind. In 2005 waren er in Vlaanderen ongeveer 35 000 werkende vrouwen meer dan in 2004. Dit resulteerde voor de vrouwen in een toename van de werkzaamheidsgraad van 56,7% in 2004 naar 57,8% in 2005. De feminisering van de arbeidsmarkt zet zich dus verder door. Elke nieuwe generatie vrouwen participeert tegenwoordig actiever aan het beroepsleven dan de voorgaande, een trend die in de jaren zeventig al op gang kwam. Deze feminisering gaat gepaard met een toename van deeltijdarbeid. Tussen 2004 en 2005 steeg het aandeel deeltijdarbeid bij vrouwen van 41,3% tot 42,1%. Toch werd twee derde van de toename van het aantal werkende vrouwen gerealiseerd door voltijds werkende vrouwen.

Met dank aan de vijftigplussers

De werkzaamheid is het laatste jaar het sterkst gestegen bij de vijftigplussers: van 43,8% in 2004 naar 45,9% in 2005. De werkzaamheid van de jongeren van 15 tot 24 jaar is daarentegen gedaald van 32,8% naar 31,8%. Dat het aandeel werkenden bij jongeren zo laag ligt, komt omdat heel veel jongeren nog student zijn. De daling van de werkzaamheid hoeft daarom niet te alarmeren. Als meer jongeren langer studeren vertaalt zich dat in een relatieve daling van het aandeel werkende jongeren.

Het is een oud Vlaams zeer dat onze ouderen in groten getale de arbeidsmarkt vroeg verlaten via diverse uitredestelsels. De Vlaamse arbeidsmarkt wordt getypeerd door 'samengedrukte loopbanen'. Vlamingen zijn massaal beroepsactief tijdens een relatief beperkte periode van hun leven, de 'drukke leeftijd' (25-49 jaar) waarin velen een gezin stichten, maar tegelijk ook zo snel en steil mogelijk carrière proberen te maken. Deze hoge activiteit tussen 25 en 49 jaar zou er mee voor verantwoordelijk zijn dat de Vlamingen het minder lang volhouden en op relatief jonge leeftijd massaal uit het beroepsleven stappen. De vroege uitrede uit het arbeidsproces heeft daarnaast ook haar wortels in het verleden. In de jaren zeventig en tachtig piekte de jeugdwerkloosheid en zocht men de oplossing voor dit probleem in een proces van arbeidsherverdeling, waarbij ouderen vervroegd plaats moesten ruimen voor jongeren.

Om tegemoet te komen aan de Europese werkgelegenheidsdoelstellingen levert de overheid sinds geruime tijd inspanningen om ouderen langer aan de slag te houden, om de vroege uitrede uit de arbeidsmarkt te ontmoedigen en om oudere werklozen opnieuw een volwaardige plaats te geven in het arbeidscircuit. Dat resulteert de laatste jaren in een stijgende werkzaamheid bij de vijftigplussers. Maar ook de feminisering speelt een rol. Sinds de jaren zeventig treden meer vrouwen toe tot de arbeidsmarkt en die werkende vrouwen bereiken nu de leeftijd van vijftig jaar, waardoor het aandeel werkenden toeneemt bij de vrouwelijke vijftigplussers.

Laaggeschoolden blijven achter

De middengeschoolden maakten de grootste vooruitgang tussen 2004 en 2005. Met een stijging van de werkzaamheid van 77,0% naar 77,8% deden ze het beter dan de hogeschoolden, die nog wel altijd koploper zijn inzake werkzaamheid. De laaggeschoolden boekten een (lichte) achteruitgang. Dat is mede een gevolg van de vergrijzing, meer bepaald van de toename van het aandeel vijftigplussers in de bevolking. Doordat vijftigplussers minder vaak werkzaam zijn dan 25-49-jarigen oefent de vergrijzing een neerwaartse druk uit op de globale werkzaamheidsgraad. We zien dat die neerwaartse druk vooral bij laaggeschoolden aanwezig is. Bij deze groep is het verschil tussen de werkzaamheidsgraad van vijftigplussers en 25-49-jarigen immers erg groot.

Niet-Europeaanen bevestigen

Personen met een nationaliteit van buiten de Europese Unie (EU-15 van voor de uitbreiding) hebben een grote stap voorwaarts geboekt. Van een werkzaamheidsgraad van 38,5% in 2004 sprongen ze naar een aandeel werkenden van 41,9%. De vooruitgang van Europeanen verbleekt daarbij. De inspanningen van de Vlaamse overheid om meer allochtonen aan het werk te krijgen, onder andere via een diversiteitsbeleid, werpen dus blijkbaar vruchten af. Toch hebben allochtonen nog een hele weg te gaan om de achterstand weg te werken en zijn blijvende inspanningen nodig.

Tabel Werkzaamheidsgraad van de bevolking op arbeidsleeftijd (15-64 jaar) naar geslacht, leeftijd, onderwijsniveau en nationaliteit (Vlaams Gewest, 2004-2005)

	2004 (%)	2005 (%)	2004-2005 (ppn)
Vlaams Gewest	64,3	64,9	+0,6
Mannen	71,6	71,8	+0,2
Vrouwen	56,7	57,8	+1,1
15-24 jaar	32,8	31,8	-1,0
25-49 jaar	84,9	85,6	+0,7
50-64 jaar	43,8	45,9	+2,1
Laaggeschoold	52,4	52,3	-0,1
Middengeschoold	77,0	77,8	+0,9
Hooggeschoold	86,2	86,4	+0,2
EU-15-nationaliteit	64,8	65,4	+0,6
Niet-EU-15-nationaliteit	38,5	41,9	+3,5

Opmerking 1: de cijfers naar onderwijsniveau hebben betrekking op de 25-64-jarigen, om het effect van studenten uit te zuiveren

Opmerking 2: de cijfers naar nationaliteit zijn voor 2004 niet beschikbaar voor EU-25-nationaliteiten.

In 2005 is de werkzaamheidsgraad van niet-EU-25-burgers 40,6%.

Bron: NIS EAK, Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt WAV)

Meer cijfermateriaal over de Vlaamse arbeidsmarkt anno 2005, ook in Europees perspectief, vindt u via deze website onder [cijfers](#), via bron: [Labour Force Survey](#).